

Historische Vereniging Delfia Batavorum

Secretaris:
Mr. W.J.B. Claassen-Dales
Oranje Plantage 39
2611 TK Delft
Tel.: 015 2144574

Penningmeester:
M.L. Hom
Meermanstraat 150
2614 AM Delft
Tel.: 015 2126798

Banknummer: NL76 INGB 0000 5873 45
ten name van: Delfia Batavorum te Delft
Internet: www.delfia-batavorum.nl
E-mail: info@delfia-batavorum.nl

37^e jaargang

Nieuwsbrief nummer 3

juli 2014

Terugblik op de Algemene Ledenvergadering van 20 mei 2014

Het was wel even wennen om in het Meisjeshuis te vergaderen na zoveel jaren achtereen gast te zijn geweest van de Rabobank Zuid-Holland Midden. Deze was echter in verbouwing zodat het onmogelijk was om ons te huisvesten. De entourage in dit nieuwe onderkomen is zeker passend voor een historische vereniging, maar de voorzieningen lieten nog wel te wensen over.

Het was weer een plezierige bijeenkomst met zo'n honderd belangstellenden inclusief onze gasten, de genomineerden voor de Le Comteprijs.

Met de toelichting op de nominaties door de secretaris van de Commissie, Gertjan van der Harst, begon de vergadering. Dami van Doorninck, de secretaris van het bestuur, maakte weer op zijn geheel eigen wijze duidelijk waarom alle nominaties voor de prijs in aanmerking zouden kunnen komen en waarom de heer R. Tamsma en mevrouw H. van der Woude de winnaars wegens de renovatie van het pand Scheepsmakerij 9 moesten zijn. Na het uitreiken van de oorkondes en bloemenhulde aan allen bleek dat de winnaars ook de Publieksprijs van *Delft op Zondag* in ontvangst mochten nemen.

In afwijking van het programma werd vervolgens het Jaarboek 2013 gepresenteerd door de voorzitter van de redactiecommissie, Wilma van Giersbergen. Dit jaar bood zij het eerste exemplaar aan Marilyn Warman aan, die de Engelstalige versie van de Canon van Delft verzorgde.

In zijn presentatie van activiteiten van de Commissie Behoud Stadsschoon (CBS) vestigde voorzitter Peter Jonquiere de aandacht op de bezwaren van de CBS tegen het ontwerp voor het bolwerk aan het begin van de Buitenwatersloot. Waardering bestaat voor het weer in de oude vorm brengen van dit stukje Delft, maar de wijze waarop de aansluiting wordt geregeld, is onhistorisch en onpraktisch voor het fietsverkeer. Uit een meningspeiling onder de aanwezigen bleek dat de inzet van de CBS voor deze en andere zaken door de aanwezigen wordt gesteund.

Daarna werden de gebruikelijke financiële agendapunten behandeld met goedkeuring van het financieel verslag over 2013 en de begroting 2014. De heer Peter Krul trad af als voorzitter van de kascommissie en de heer Henk Karlas trad toe als nieuw lid.

Bij het agendapunt benoemingen is mevrouw Willy Claassen-Dales bij acclamatie benoemd tot secretaris van het bestuur in de vacature die is ontstaan door het aftreden van Dami van Doorninck.

De voorzitter wees er in zijn dankwoord op dat de secretarisfunctie hem op het lijf geschreven is, hetgeen ook blijkt uit zijn loopbaan en diverse andere bestuurlijke activiteiten. Ook heeft hij als jurist belangrijke diensten aan de vereniging geleverd, met name ter ondersteuning van de Commissie Behoud Stadsschoon, zo voegde Peter Jonquiere er aan toe. Met een bos bloemen, het vooruitzicht op een nader afscheid van het bestuur en een warm applaus van de vergadering werden de dankwoorden onderstreept.

Vervolgens dankte de voorzitter ook Carola de Vree, die niet aanwezig kon zijn, voor haar bijdragen in de helaas wat korte periode als lid van het bestuur. Met haar activiteiten op het gebied van PR en communicatie heeft zij vernieuwing gebracht op verschillende punten, variërend van het invoeren van twitter tot het benaderen van nieuwe groepen potentiële belangstellenden. Ook werden Margriet van Bebber en Peter van Tijn herbenoemd voor een nieuwe termijn.

Tenslotte vroeg de voorzitter om een applaus voor het vele werk door Jenny Omvlee verricht als webmaster en voor Louis Bracco Gartner die onze vereniging vele jaren heeft vertegenwoordigd in de Commissie Open Monumenten Dagen.

De bijeenkomst werd afgesloten met een korte presentatie door Irene Jacobs, voorzitter van de lustrumcommissie 2015 over de ideeën die bij het bestuur leven over het aanstaande lustrum. In ieder geval wordt de feestavond gehouden op zondag 15 november 2015. Die dag wordt ook het nieuwe boek over de geschiedenis van Delft gepresenteerd. Deze inleiding leidde tot interessante vragen en suggesties, nog tijdens de vergadering en ook daarna.

Joris van Bergen, voorzitter

Lezingen Delfia Batavorum najaar 2014

Kijk voor een actueel overzicht op www.delfia-batavorum.nl

Bezeten van muziek. Het universum van Pierre van Hauwe

- **Spreker:** Trudy van der Wees
- **Datum:** woensdag 24 september 2014
- **Tijd:** 20:00 uur
- **Plaats:** Van der Mandelezaal, Het Prinsenhof
- **Toegang:** leden van de verenigingen Delfia Batavorum, Vrienden van Het Prinsenhof en Verre Culturen gratis toegang; niet-leden € 7,50. Aanmelden is niet nodig.

Pierre van Hauwe (foto Bram Kaiser)

Duizenden Delftenaren zijn opgegroeid met Pierre van Hauwe (1920-2009). Hij leerde hen zingen, muziek maken en muziek waarderen. Na de Tweede Wereldoorlog stond het culturele leven in Delft op een laag pitje. Van Hauwe bracht daar verandering in. Hij richtte het beroemde Delfts Madrigaalkoor op, waarmee hij door Europa toerde. Hij leidde de befaamde Volkszangdagen en gaf vorm en inhoud aan het muziekonderwijs op de Delftse lagere scholen en de Stedelijke Muziekschool. Onder zijn leiding maakte het naoorlogse Delft op cultureel gebied een enorme inhaalslag. Delft liep niet meer achter op het gebied van muziekonderwijs, maar werd trendsetter. Pierre van Hauwe raakte in de jaren zestig onder invloed van Carl Orff en Zoltán Kodály. Hun ideeën over muziekonderwijs vormden de ingrediënten voor de muziekmethode die hij ontwikkelde en tot ver over onze landsgrenzen verspreidde: 'Spelen met muziek'.

Trudy van der Wees schreef een rijk geïllustreerd boek over deze bevlogen musicus die tot op hoge leeftijd internationaal actief bleef. Het boek gaat in op zijn leven en werk, en schetst een fraai tijdsbeeld van de jaren zestig en zeventig en de ontwikkeling van muziekonderwijs in Nederland.

Trudy van der Wees werkte als journaliste bij de Haagsche/Delftsche Courant. Tegenwoordig is ze freelance journalist/tekstschrijver. In 2012 verscheen haar eerste boek: 'Door Delftsblauwe ogen. In de ban van een nationaal icoon.' www.ciceropubliciteit.nl. In september 2014 verschijnt 'Bezeten van muziek. Het universum van Pierre van Hauwe'

Molen De Roos en de verdwenen molens van Delft

- **Spreker:** Aart Struijk
- **Datum:** donderdag 30 oktober 2014
- **Tijd:** 20:00 uur
- **Plaats:** De VAK, Westvest 9
- **Toegang:** leden Delfia Batavorum gratis; niet-leden € 5,-. Aanmelden is niet nodig.

Molen de Roos met het molenaarshuis

Molen De Roos is de enig overgebleven molen van Delft. De molen is ooit gebouwd op een rondeel van de stadswal; het woonhuis is later om de molen heen gebouwd op de fundamenten daarvan.

Aart Struijk toont in de lezing de verschillende typen molens en hun functies. Hij besteedt aandacht aan de vele molens die ooit in Delft stonden, zoals de moutmolens die draaiden voor de bierbrouwerijen en de verfmolens die grondstoffen maalden voor de plateelbakkerijen.

Daarna gaat hij in op de geschiedenis van molen De Roos en diens voorganger, de oude Gasthuysmolen van het klooster Koningsveld. De Roos is een molen met een uitzonderlijke bouwvorm: de stenen onderbouw is zeskantig, terwijl de molen boven de stelling rond is. Uniek is dat deze molen in 2012 een meter omhoog is gevijzeld en een half jaar later op het dak van de spoortunnel is neergelaten.

Aart Struijk is als vrijwilliger al vele jaren actief als rondleider en museumbeheerder op museummolen 'De Vlieger' in Voorburg. In 2013 verscheen zijn boek 'Van stadswal naar tunneldak' over molen De Roos.

De geschiedenis van de toekomst: de stadsfotograaf van Delft

- **Spreker:** Anne Reitsma
- **Datum:** donderdag 27 november 2014
- **Tijd:** 20:00 uur
- **Plaats:** De VAK, Westvest 9
- **Toegang:** leden Delfia Batavorum gratis; niet-leden € 5,-. Aanmelden is niet nodig.

In de lezing volgen we de Delftse fotografe Anne Reitsma die sinds drie jaar de veranderingen in Delft vastlegt. Vaak realiseren we ons niet hoe waardevol de beelden van nu over vijftig jaar zullen zijn. Veranderingen zijn interessant om voor de toekomst te bewaren: op sociaal-cultureel gebied zoals evenementen en restauratiewerkzaamheden, maar ook op stedenbouwkundig, bouwtechnisch en economisch gebied. Van de komst van een nieuw bedrijf, het sluiten van een fabriek, tot de verhuizing van het ene en de heropening van het andere museum.

Met de foto's, die beschikbaar zijn via de beeldbank van Archief Delft, legt Anne Reitsma de geschiedenis van de toekomst vast: 'Het heden wordt verleden op het moment dat ik de knop van mijn camera indruk.'

Anne Reitsma kreeg op tienjarige leeftijd haar eerste camera van haar opa. Daarmee fotografeerde ze, samen met haar vader, urenlang bliksemflitsen in de tuin. Ze volgde de opleiding culturele & maatschappelijke vorming en werkte enige jaren in de theater- en museumwereld. Zes jaar geleden volgde Reitsma een fotografieopleiding en werd beroepsfotograaf. Archief Delft is één van haar opdrachtgevers. www.annereitsma.nl.

Excursies

Rondvaart door Den Haag, bezoek Binnenhof

- **Datum:** vrijdag 19 september 2014
- **Vervoer + tijdstip:** 10.20 tramlijn 1 vanaf de halte voor het treinstation Delft
- **Afvaart Den Haag:** 11.00 uur
- **Toegang:** € 40,- p.p., incl. rondvaart, lunch, bezoek Binnenhof

Programma:

10.20 uur: tramlijn 1 vanaf de halte voor het treinstation in Delft.

10.35 uur: aankomst Bierkade. Het is ongeveer 5 minuten lopen van de tramhalte naar Bierkade nummer 18. We moeten een kwartier van tevoren (10.45 uur) aanwezig zijn.

11.00 uur: aanvang rondvaart Den Haag; duur 1,5 uur (het is een open boot, maar bij regen wordt er regenbestendig materiaal uitgedeeld).

12.30 uur: terug op de Bierkade.

13.00 uur: start lunch bij restaurant 'Werelds' naast het havenkantoor van de rondvaartboten.

Hierna gaat iedereen in eigen tempo naar het Binnenhof (ongeveer 10 minuten).

14.50 uur: verzamelen bij de ingang aan de Hofweg (naast restaurant Dudok).

15.00 uur: start van de Staten-Generaaltour o.l.v. een gids (een rondleiding door de Ridderzaal en de vergaderzalen van de Eerste en de Tweede Kamer). Duur: 1,5 uur.

Na 16.30 uur: met de tram terug naar Delft.

Kosten voor rondvaart, lunch en bezoek Binnenhof bedragen totaal € 40 p.p.

Voor een eigen boot moeten er minimaal 22 opvarenden zijn. Bij minder dan 22 personen kopen we losse kaartjes, wat inhoudt dat er ook andere mensen aan boord zijn.

Voor de rondleiding in het Binnenhof moeten we voor het hele gezelschap plaatsen reserveren, en annulering is niet mogelijk.

Daarom graag opgave vóór 21 juli 2014.

Bijdrage

Per deelnemer € 40,--. Museumkaart niet van toepassing.

Gelieve de bijdrage bij vooruitbetaling over te maken naar bankrekeningnummer NL76 INGB 0000 5873 45 t.n.v. Penningmeester Delfia Batavorum onder vermelding van: Excursie Den Haag.

Aanmelding

Deelname is pas zeker als én de aanmelding per e-mail én de betaling zijn ontvangen.

Aanmelden zo spoedig mogelijk via het volledig ingevulde [aanmeldingsformulier](#) of door een e-mail te sturen aan: aemooij@hotmail.com met als onderwerp 'Excursie Den Haag' en uw gegevens: naam, adres, telefoonnummer/GSM, aantal deelnemers.

Leden van Delfia Batavorum hebben voorrang bij inschrijving. Wij gaan uit van maximaal 25 deelnemers.

Als u ons niet per e-mail kunt bereiken: tel. 015-2 13 30 58. Als u een boodschap achterlaat op het antwoordapparaat, dan ook altijd uw volledige naam, telefoonnummer en adres en postcode inspreken.

De excursie wordt begeleid door Annelies Mooij.

Commissie Behoud Stadsschoon

Sloop stoepen Koornmarkt

Op maandagmiddag 2 juni j.l. ontstond er grote consternatie op de Koornmarkt in de Delftse binnenstad, toen voor het oog van omwonenden en passanten de hardstenen stoepen, hekwerken en bijbehorende hardstenen palen van de vier panden van het voormalige hotel De Ark bruut werden gesloopt! Deze stoepen behoren bij de monumentale panden Koornmarkt 55/65, die alle vier zijn aangewezen als Rijksmonument met bouwjaren tussen 1800 en 1850. Ook sommige van de fraai geornamenteerde stenen palen dateren uit die tijd.

Hoewel door één van de omstanders de afdeling Monumenten van de gemeente over deze actie onmiddellijk werd gealarmeerd, kon niet voorkomen worden dat aan het einde van de middag alle stoepen, hekken en palen met onbekende bestemming waren afgevoerd!

Voor de sloop. Foto: Tammo Remmerswaal

Bij navraag bleek dat de panden van het voormalige hotel De Ark intussen in andere handen waren overgegaan en dat de nieuwe eigenaar bij wijze van 'verrassing' voor zijn nieuwe huurders de oude stoepen wilde laten vervangen door één gladde stoep voorlangs alle vier de panden, gemarkeerd door roestvrij stalen paaltjes met lichtjes er in! De volgende ochtend (3 juni) is op last van de gemeente het werk aan de stoepen stilgelegd, maar toen was het kwaad al geschied. Zie de foto's van voor en na de ingreep. De stoepen maken deel uit van het beschermde stadsgezicht en vallen onder de monumentale status van Rijksmonument, waar voor wijziging altijd een wijzigingsvergunning moet worden aangevraagd. Bij de gemeente was een dergelijke aanvraag niet binnengekomen.

Na de illegale sloop. Foto: Tammo Remmerswaal

Veel bewoners van het grachtengebied hebben dit met afschuw zien gebeuren en er zijn talloze email-berichten en telefoontjes met vragen om opheldering verstuurd naar de gemeentelijke afdelingen.

Want ook voor de ingrijpende doorbraken aan de achterkant en tussen de verschillende panden onderling was geen vergunning aangevraagd; er was zelfs geen melding van gedaan.

Op 19 juni j.l. was er een bijeenkomst van de Commissie voor Welstand en Monumenten, waarin onder andere de sloop van deze stoepen en hekken aan de Koornmarkt aan de orde kwam. Een van de leden van de CBS was daarbij namens de bezwaarmakende bewoners van de binnenstad aanwezig. Het werd al snel duidelijk dat de eigenaar door de gemeente gesommeerd werd om de aangebrachte schade te herstellen en, opmerkelijk genoeg, bleek hij daartoe meteen bereid te zijn. Volgens zijn woordvoerder in de Welstandscommissie had deze eigenaar in een gesprek van een half uur zijn monumentenlesje wel geleerd! Kennelijk zijn er nog steeds mensen die zich niet bewust zijn van het belang van het in standhouden van een zo gave historische binnenstad.

Het advies van de Welstandscommissie komt er op neer dat de meest monumentale stoepen van het rechter en het linker pand volledig hersteld moeten worden en dat er voor de twee tussenliggende panden één stoep van hardstenen tegels mag worden aangelegd met in het midden één markeringspaal. Voor de eigenaar zal het een kostbare geschiedenis worden om de mooi bewerkte hardstenen palen opnieuw te laten maken, waarbij voor het terugbrengen van de stoepen het belang van een goede kwaliteit voorop moet staan.

Namens Delfia Batavorum /CBS is naar voren gebracht dat er veel bewoners zijn die alle moeite doen om hun gevel en stoep te verfraaien en dat bovendien het restaureren van historische stoepen en palen meerdere malen heeft geleid tot nominaties voor de jaarlijkse Le Comteprijs. Mensen die moedwillig een dergelijk vandalisme bedrijven, zouden eigenlijk een flinke boete opgelegd moeten krijgen. De aanwezige commissieleden waren het daar mee eens en er was alle begrip voor de opmerkingen van Delfia Batavorum/CBS.

Uit dit voorval blijkt dat er veel meer aan voorlichting moet worden gedaan over het gemeentelijke monumentenbeleid, over het vergunningsplichtig zijn bij grote ingrepen aan rijksmonumenten en gemeentelijke monumenten, en over het belang van het bewaren van de schatten in een historische stad.

Nieuwe leden

Aantal: 15

Na april hebben we weer 15 nieuwe leden ingeschreven. Nieuwe leden blijven hard nodig, want er vallen helaas jaarlijks ook leden af.

Het is verheugend dat steeds meer leden zich aanmelden voor de elektronische Nieuwsbrief, dit scheelt ons veel kosten.

Onderstaande leden heten we van harte welkom:

- Mevrouw Verkerk
- Mevrouw J. Behr
- Mevrouw G. de Hoop-v/d Berg
- De heer D. van Bloois
- De heer J.F. Kaashoek
- De heer D. van Ettinger
- De heer N. van Wel
- De heer en mevrouw A.E. Kips
- Mevrouw I.P.M. Brans
- De heer en mevrouw P.L.C. Petit
- De heer B.F.M. Schmits
- Mevrouw E. Friso
- De heer A. van Tongeren

Nieuwe boeken

Korting op boek Pierre van Hauwe

In september 2014 verschijnt er een boek over Pierre van Hauwe (1920-2009). Vele duizenden Delftenaren zijn opgegroeid met deze markante componist en muziekpedagoog. Van Hauwe begon zijn carrière in Delft in 1946 als dirigent van het mannen- en knapenkoor St.-Caecila van de Sint-Hippolytusparochie. In datzelfde jaar richtte hij het beroemde Delfts Madrigaalkoor op, waarmee hij furore maakte in diverse Europese landen. Vanaf 1956 leidde hij de jaarlijkse Volkszangdagen op de Markt.

Zijn glorietijd brak aan toen hij in 1960 werd benoemd tot directeur van de Stedelijke Muziekschool, een functie die hem in staat stelde vorm en inhoud te geven aan het muziekonderwijs op alle lagere scholen in Delft. Pierre van Hauwe bleef tot op hoge leeftijd internationaal actief en heeft veel mensen geïnspireerd door zijn persoonlijkheid en zijn visie op muziekonderwijs.

In *Bezeten van muziek. Het universum van Pierre van Hauwe*, gaat Trudy van der Wees in op het leven en werk van deze illustere stadgenoot. Aan de hand van interviews en archiefonderzoek schetst ze een beeld van een veelzijdige, bevlogen man die op een maniakale manier bezig is met muziek. Hoewel hij internationaal alom wordt gewaardeerd als muziekpedagoog, blijft hij in eigen stad en land hunkeren naar erkenning. Het boek is geïllustreerd met uniek historisch fotomateriaal.

Bezeten van muziek. Het universum van Pierre van Hauwe is vanaf 18 september verkrijgbaar in de boekhandel.

Als lid van Delfia Batavorum kunt u voorintekenen. U betaalt dan € 15,00 i.p.v. € 21,50. Deze aanbieding geldt t/m 31 augustus 2014. Zie: info@ciceropubliciteit.nl.

Overleden

Op 3 juni 2014 overleed ons lid mr. Antonius Pius Augustinus – Ton – van Daalen in de leeftijd van 87 jaar. Ton van Daalen was de initiatiefnemer van de Le Comteprijs, de ‘verfraaiingsprijs’, die in 1999 door Delfia Batavorum werd ingesteld. De prijs, die jaarlijks wordt uitgereikt, bestaat uit een speciaal vervaardigd Delfts blauw bord en een oorkonde. Ter beoordeling van de mogelijke nominaties werd een speciale commissie ingesteld, waarvan Ton van Daalen de eerste jaren deel uitmaakte.

Ton van Daalen had veel belangstelling voor straatmeubilair, uithangborden, gevelstenen en andere objecten die zo belangrijk zijn voor het aanzien van een historische stad. Hij wilde dat Delfia Batavorum, door het toekennen van een jaarlijkse prijs, het aanbrenge of het opknappen van dergelijke objecten zou bevorderen.

De prijs blijkt inmiddels een schot in de roos te zijn. Dankzij de toenemende aandacht in de pers middels de publieksprijs komt de Le Comteprijs steeds meer in de belangstelling te staan bij het Delftse publiek.

Geschiedenisprijs 2014 van Delfia Batavorum voor eindexamenleerlingen

Gefeliciteerd! Delfia Batavorum feliciteert alle eindexamenleerlingen van het CLD, Stanislas College en Grotius College die hun diploma hebben behaald.

Enkelen zet Delfia Batavorum met veel plezier extra in het zonnetje, omdat zij voor hun eindexamen geschiedenis een supergoed cijfer hebben gehaald: een 8 of hoger. Dat zijn Mark de Mooij, Edgar van Dijk en Sanne Sniijders van het Stanislas, Marco Tanis en Natascha Post van het CLD en Julia Starrenburg, Fleur Brouwer en Maaïke de Looff van het Grotius.

Zij krijgen van Delfia Batavorum de geschiedenisprijs 2014, een exemplaar van de succesvolle *Canon van Delft*, en een jaar gratis lidmaatschap van de historische vereniging van Delft.

We zien ze graag op een van de speciale bezoeken aan een bijzonder Delfts gebouw, een uitdagende lezing of een van de vele andere activiteiten van Delfia Batavorum!

Delfia op Twitter

Wilt u ook tussen de nieuwsbrieven door op de hoogte blijven van onze activiteiten en bijvoorbeeld van nieuwe publicaties op onze website? Meldt u dan aan als 'volger' op ons account. U vindt ons op [Twitter](#) via @delfiabatavorum. Daar hebben we inmiddels al bijna 160 volgers!